

FINANSMINISTERIET

Budgetöversikt 2020

Översikt över budgetpropositionen,
oktober 2019

Finansministeriets publikationer – 2019:59

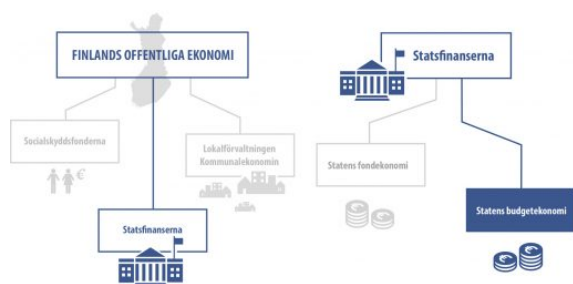
Finanspolitiken

Innehåll

1 Inledning	3
2 Ekonomiska utsikterna	5
3 Regeringens finanspolitiska linje	8
4 Framtidsinvesteringar	10
5 Budgetpropositionen för 2020	11
6 Sammandrag	22
7 Ytterligare information	23
8 Läsanvisningar och utskriftsversion	24

1 Inledning

Finlands offentliga ekonomi består av staten, lokalförvaltningen och socialskyddsfonderna. Statsfinanserna omfattar statens budgetekonomi och statens fondeekonomi (Statens fondeekonomi behandlas i avsnitt 9, Statliga fonder utanför statsbudgeten, som finns i allmänna motiveringen till statsbudgeten.). Hur statens budgetekonomi placerar sig i statsfinanserna och Finlands offentliga ekonomi åskådliggörs i figur 1. Denna publikation koncentrerar sig främst på statens budgetekonomi. Föremål för granskningen är regeringens proposition om statsbudgeten för 2020, som lämnas till riksdagen i oktober. Syftet är att med hjälp av figurer och tabeller ge en kort beskrivning av centrala teman i statsbudgeten samt att leda läsaren att närmare granska dessa teman under länkarna till respektive webbsidor. Budgeteringen baserar sig på oberoende ekonomiska prognoser från finansministeriets ekonomiska avdelning, och de presenteras i den ekonomiska översikten.

Källa: tukibudjettia.fi (översättning)
Figur 1. Statsfinanserna som en del av den offentliga ekonomin och statsbudgeten som en del av statsekonomin

Högsta beslutanderätt om användningen av de statliga medlen utövas i Finland av riksdagen, som i regel utövar makt på följande två sätt: genom att stifta lagar och genom att godkänna statsbudgeten. Merparten av innehålllet i budgeten är reglerat enligt lag och

beslutet om budgeten föregås ofta av ändringar av lagar. Riksdagen godkänner budgeten för följande budgetår före utgången av det föregående budgetåret.

Statsbudgeten är en plan för statsfinanserna och statens finansförvaltning, och den baserar sig på planen för de offentliga finanserna från våren samt på regeringsprogrammet för statsminister Antti Rinnes regering. I praktiken omfattar statsbudgeten en bedömning av beloppet av statens inkomster och utgifter följande år och av hur de ska fördelas. I budgetmanglingen förhandlar regeringen om budgetpropositionen.

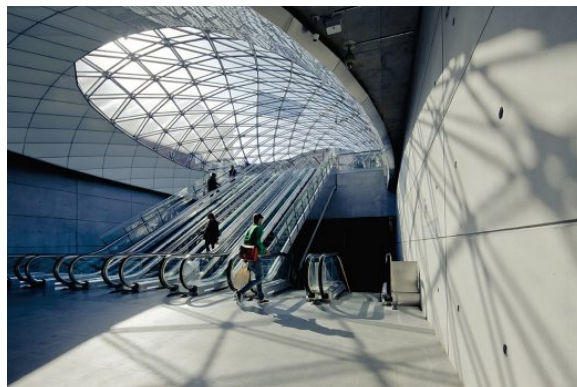
I regeringsprogrammet fastställs regeringens finanspolitiska riktlinjer, enligt vilka budgeten upprättas. I början av valperioden beslutar regeringen dessutom om valperiodens ram, det vill säga statens utgiftstak, samt om reglerna för ramförfarandet. Ramen fastställer samtidigt linjen för utgifterna under hela den fyraåriga valperioden. I planen för de offentliga finanserna justerar regeringen årligen i april anslagen för de olika förvaltningsområdena i ramen samt uppdaterar ramen så att den motsvarar de strukturella ändringarna i kostnadsnivån, priserna och strukturella ändringarna i ramutgifterna. Mer information finns på <http://vm.fi/sv/ramarna-for-statsfinanserna>.

Slutsumman för budgetpropositionen för 2020 är 57,6 miljarder euro. Huvuddelen av anslagen används till den sociala tryggheten. Inkomsterna tas ut främst som skatter som baserar sig på omsättning, som mervärdesskatt, och som inkomstskatter, som skatt på

förvärvs- och kapitalinkomster. Statens budgetekonomi beräknas uppvisa ett underskott på 2,0 miljarder euro och statsskulden beräknas stiga till cirka 109 miljarder euro.

Följande avsnitt innehåller en översikt över de ekonomiska utsikterna med fokus på real ekonomin och de offentliga finanserna. I avsnitt 3 behandlas regeringens finanspolitiska mål och hur de uppnåtts. I avsnitt 4 behandlas regeringens framtidsinvesteringar. I avsnitt 5 behandlas statsbudgeten, underskottet och skulden. Även den kommunala ekonomin behandlas med utgångspunkt i statens

budgetekonomi. Avsnitt 6 innehåller ett sammandrag.

2 Ekonomiska utsikterna

I finansministeriets ekonomiska översikt behandlas utsikterna inom den nationella och internationella ekonomin samt den ekonomiska politiken och den offentliga ekonomin.

Tabell 1. Samhällsekonomin utveckling 2017–2020
Prognos, september 2019

	2017*	2018*	2019**	2020**
BNPs värde, md euro	225,8	234,5	242,1	249,3
BNP, volymförändring, %	3,1	1,7	1,5	1,0
Arbetslöshetsgrad, %	8,6	7,4	6,5	6,3
Sysselsättningsgrad, %	69,6	71,7	72,5	73,0
Konsumentprisindex, förändrings-%	0,7	1,1	1,1	1,4
Lång ränta, 10 år, %	0,5	0,7	0	-0,2

* Preliminär uppgift
** Prognos

Den offentliga ekonomin

Realekonomin

Trots dåliga nyheter om världsekonomin torde den finländska ekonomin fortsätta växa tack vare den inhemska efterfrågan. År 2019 förutspås Finlands bruttonationalprodukt växa med 1,5 procent, och därefter beräknas den ekonomiska tillväxten avta till 1,0 procent 2020. Exportefterfrågan utvecklas långsammare än under 2019 och fortsätter sedan på en måttlig nivå. Den offentliga konsumtionens och investeringarnas betydelse för tillväxten framhävs 2020 som en följd av de åtgärder som skrivits in i regeringsprogrammet. Ökningen av den privata konsumtionen avtar 2020 när hushållens sparkvot långsamt återgår till en mera normal nivå.

Antalet sysselsatta ökar och sysselsättningsgraden stiger till 73,4 procent före 2021. I och med att arbetslöshetsgraden sjunker och flaskhalsarna på arbetsmarknaden ökar uppskattas höjningen av inkomstnivån närma sig en årlig tillväxttakt på cirka 3 procent, något som så småningom förväntas avspeglas på inflationen.

Den goda konjunkturen i den finländska ekonomin de senaste åren har förbättrat tillståndet för de offentliga finanserna. När konjunkturen svalnar av slutar underskottet i den offentliga sektorns finanser att minska. Underskottet börjar öka 2019 och motsvarande utveckling fortsätter de närmaste åren. Trots att ekonomin växer i ungefär potentiell takt överskrider ökningen av utgifterna ökningen av inkomsterna. Inom de offentliga finanserna råder en strukturell obalans mellan utgifter och inkomster.

Det gynnsamma konjunkturläget har bidragit till att dölja strukturella problem inom de offentliga finanserna. Befolkningens åldrande har redan ökat pensionsutgifterna och kommer också att öka vård- och omsorgsutgifterna i framtiden. Inom den offentliga ekonomin finns det ett hållbarhetsgap som man ännu inte funnit någon lösning på. Skuldsättningen i den offentliga sektorn i förhållande till bruttonationalprodukten har tillfälligt sjunkit under gränsen på 60 procent, men skuldkvoten börjar öka på nytt i början av 2020-talet.

De närmaste åren ökar utgifterna till följd av de permanenta och temporära utgiftsökning-

ar som statsminister Rinnes regering genomför. Effekterna dämpas emellertid av de skattehöjningar som regeringen fattat beslut om.

Riskerna för de offentliga finanserna har en nära koppling till den allmänna ekonomiska utvecklingen. Om det visar sig att tillväxten blir långsammare än förutspått, blir ökningarna i skatteinkomster mindre än beräknat och exempelvis konjunkturbetingade utgifter för arbetslösheten ökar snabbare än beräknat.

Tabell 2. Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna, % av BNP
Prognos september 2019

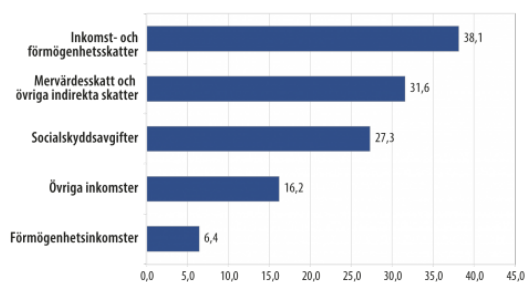
% av BNP	2017*	2018*	2019**	2020**
Skatter och socialskyddsavgifter	43,0	42,3	41,9	42,2
Offentliga samfundets utgifter	53,7	53,1	52,7	53,1
Offentliga samfundets nettokreditgivning	-0,7	-0,8	-1,0	-1,4
- Statsförvaltningen	-1,8	-1,2	-0,9	-1,2
- Lokalförvaltningen	-0,2	-0,9	-1,2	-0,9
- Arbetspensionsanstalterna	1,0	1,0	0,8	0,7
- Övriga socialskyddsfonder	0,3	0,3	0,2	0,1
Offentliga samfundets bruttoskuld	60,8	58,9	58,8	58,8
Statsskuden ¹⁾	46,8	44,8	44,4	43,9

* Preliminär uppgift

** Prognos

1) FMA:s ekonomiska avdelnings prognos om statsskuden avviker från det budgeterade bl.a. på grund av att inkomstprognoserna uppdaterats

Utöver i de ekonomiska konjunkturerna återspeglas den offentliga ekonomins struktur i de belopp som flutit in hos de offentliga samfunden och i fördelningen av utgifterna. Av figur 2 framgår det att merparten av de offentliga samfundens inkomster 2017 togs ut som inkomst- och förmögenhetsskatt samt indirekta skatter.

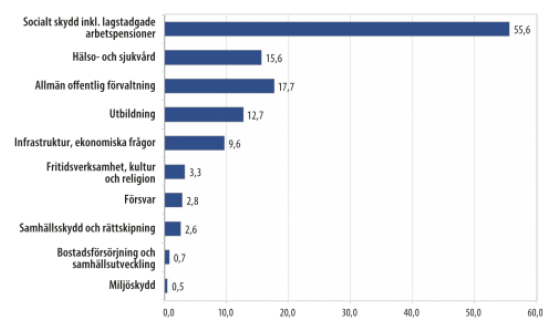

Källa: Statistikcentralen

Figur 2. De offentliga samfundens inkomster året 2017, md euro

Merparten av de offentliga samfundens utgifter utgörs av utgifterna för sociala förmå-

ner, vilket framgår av figur 3. Sådana utgifter är bland annat pensioner, arbetslöshetsförmåner och familjeförmåner samt stöden för sjukdomstid, stöden för boende och stöd som förebygger social utslagning.

Källa: Statistikcentralen, nationalräkenskaperna

Figur 3. De offentliga samfundens utgifter enligt användningsändamål (COFOG) år 2017, md euro

I tabell 3 åskådliggörs den genomsnittliga storleksklassen av kostnaderna för undervisnings- och bildningsväsendet samt social- och hälsovårdstjänsterna. Av tabellen framgår till exempel att de kostnader för grundläggande yrkesutbildning per elev som orsakas den offentliga ekonomin var högst 2017 jämfört med de övriga utbildningsformerna.

Tabell 3. Genomsnittliga kostnaderna för vissa offentliga tjänster år 2017

	euro	
Undervisnings- och bildningsväsendet		
Grundläggande utbildning	8 941,0	/elev/år
Gymnasieutbildning	7 669,0	/studerande/år
Grundläggande yrkesutbildning	10 545,0	/studerande/år
Yrkehögskoleutbildning	8 021,0	/studerande/år
Budgetfinansiering av universitetsutbildning	8 460,0	/studerande/år
Allmänna bibliotek	3,7	/lån
Socialtjänsterna		
Barnens dagvård ¹⁾	86,4	/vård dag
Vård vid äldreomsorg ²⁾	170,0	/vård dag
Hälsovårdstjänsterna		
Primärvård		
- Hälsocentralbesök ³⁾	77,8	/besök
- Bästadsdelningsvård	308,0	/vård dag
- Tandvård	109,8	/besök
Specialiserad sjukvård		
- Specialiserad somatisk sjukvård ⁴⁾	1 661,6	/vård dag

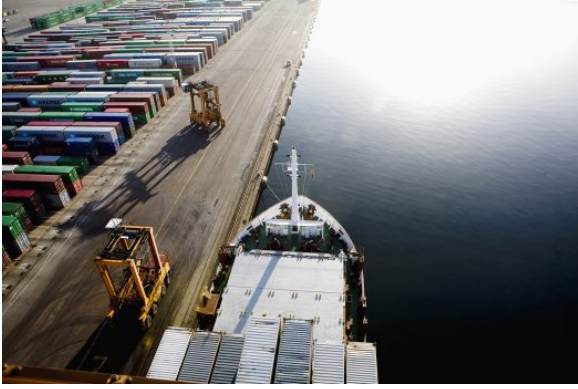
1) Inkluderar dagvård på del- eller heltid som kommunen betalar. Antalet vård dagar har viktats för deltids- och heldagsvården så att för vård dagar inom deltidsvård användes vikt koefficienten 0,6 och för vård dagar inom heldagsvård koefficienten 1.

2) Baserar sig på kostnaderna i de sex största kommunerna.

3) Omfattar alla besök, inkl. rådgivning, fysioterapi osv. Kostnaden för ett läkarbesök inom primärvården är i genomsnitt 90 euro/besök.

4) Omfattar vård på bäddavdelning och dagkirurgi

Källor: Utbildningsstyrelsen, Institutet för hälsa och välfärd, Statistiken för Finlands allmänna bibliotek och Statistikcentralen.

3 Regeringens finanspolitiska linje

Statsminister Antti Rinnes regering har dragit upp riktlinjerna för sin finanspolitik i regeringsprogrammet (<https://valtioneuvosto.fi/sv/rinne/regeringen/regeringsprogrammet>). Målet för den ekonomiska politiken är att öka välfärden. Det innebär en ekologiskt och socialt hållbar ekonomisk tillväxt, en hög sysselsättning och en hållbar offentlig ekonomi.

De viktigaste målen för den ekonomiska politiken under regeringsperioden är följande:

- Sysselsättningsgraden höjs till 75 procent och antalet sysselsatta ökar med minst 60 000 före utgången av 2023
- I en normalsituation för den globala ekonomin ska samhällsekonomin vara i balans 2023
- Genom regeringens beslut minskar ojämlikheten och inkomstskillnaderna
- Genom regeringens beslut kommer Finland att vara klimatneutralt senast 2035

De bestående tilläggsutgifter som regeringen beslutar om ska i huvudsak täckas med diskretionära bestående tilläggsinkomster. De bestående utgifterna ökas genom beslut av regeringen med cirka 1,4 miljarder euro på 2023 års nivå jämfört med den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2019. Av detta belopp riktas en utgiftsökning på cirka 1,1 miljard euro på 2020. Nya bestående utgifter fördelas bland annat på åtgärder som höjer kompetensen och ökar den sociala rättvisan samt på klimatpolitiska åtgärder.

De bestående utgiftsökningarna täcks i huvudsak genom diskretionära permanenta tilläggsinkomster och omfördelningar. I enlighet med regeringsprogrammet stärks välfärdsstatens finansieringsbas genom beskattningen med cirka 0,7 miljarder euro. En liten del av utgiftsökningarna ska finansieras genom omfördelning av utgifterna och inkomsterna inom budgetekonomin genom att bland annat minska på vissa överföringsanslag. Om sysselsättningsmålet på 75 procent nås, stärker detta den offentliga ekonomin så att en del av utfallet kan avsättas för tilläggsutgifterna. För att sysselsättningsmålet ska nås krävs det dels åtgärder som främjar arbetsutbudet och efterfrågan på arbete, dels åtgärder som lindrar matchningsproblemet. Att sysselsättningsgraden ökar är det viktigaste enskilda elementet i inkomstunderlaget i regeringsprogrammet. Regeringen vidtar också produktivitetåtgärder som avser de offentliga finanserna.

Uppställandet av mål för Finlands offentliga ekonomi styrs också av EU-bestämmelser, särskilt stabilitets- och tillväxtpakten, som förpliktar medlemsstaterna att upprätthålla balans inom de offentliga finanserna och att undvika alltför stor skuldsättning. Enligt EU-lagstiftningen får underskottet i de offentliga finanserna vara högst 3 procent och skuldens andel högst 60 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Dessutom uppställs ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna (MTO), som bedöms med hjälp av två pelare – det strukturella underskottet och utgiftsregeln. Det medelfristiga mål som statsrådet fastställde hösten

2019 för det strukturella saldot, det vill säga -0,5 procent i förhållande till bruttonationalprodukten, kvarstår. De övriga målen för den offentliga ekonomin, bland annat målen för delsektorerna, ställs upp så att är i linje med regeringens målsättning att de offentliga finanserna ska vara i balans 2023.

I tabell 4 beskrivs de mål och regler som styr Finlands finanspolitik, och de jämförs också med finansministeriets prognos. Största delen av de finanspolitiska mål som statsminister Rinnes regering har lagt fram kan inte uppnås utan nya åtgärder för att öka sysselsättningen och stärka de offentliga finanserna under regeringsperioden. I ljuset av finansministeriets oberoende prognos kommer underskottet i de offentliga finanserna att öka till närmare 1,5 procent i förhållande till bruttonationalprodukten i början av 2020-talet. Statsförvaltningen och lokalförvaltningen stannar under de uppställda nominella målen för det strukturella saldot. Arbetspensionsanstaltens överskott underskrider också det uppställda målet på 1 procent. De övriga socialskyddsfonderna är fortsättningsvis i balans

i enlighet med målet.

Tabell 4. Mål och regler som styr Finlands finanspolitik

Den offentliga ekonomins sektor	Variabel	Målsättning 2023: % av BNP	Uppskattning för 2023: % av BNP
Regeringens målsättningar för det finansiella saldot under valperioden			
Offentliga samfund	Finansiell balans	0,00 %	-1,4 %
Statsförvaltningen	Finansiell balans	minst -0,5 %	-0,9 %
Lokalförvaltningen	Finansiell balans	minst -0,5 %	-1,2 %
Socialskyddsfonderna			
- Arbetspensionsanstalterna	Finansiell balans	ca 1,0 %	0,6 %
- Övriga socialskyddsfonder	Finansiell balans	ca 0,0 %	0,0 %
Offentliga samfund	Skuld	skuldkvoten sjunker	61,6 %
EU-bestämmelserna			
Offentliga ekonomin	Finansiell balans	minst -3 %	-1,4 %
	Skuld*	högst 60 %	61,6 %
	Målsättningen för det strukturella finansiella saldot på medellång sikt (MTO)**	-0,50 %	-1,4 %

* Vid tolkningen av EU:s skuldbestämmelse beaktas även bl.a. skuldsänkningens historiska och framtida hastighet.

** Stabilitets- och tillväxtpakten förpliktar EU-länderna till att fastställa ett medelfristigt mål för det strukturella underskottet inom den offentliga ekonomin (MTO). I Finland är det medelfristiga målet 0,5 procents underskott i förhållande till BNP. Uppnåendet av målet eller närmandet mot det bedöms med hjälp av det strukturella saldot samt utgiftsregeln. Ytterligare information finns i planen för de offentliga finanserna för åren 2020-2023 i bilagan Finlands stabilitetsprogram.

4 Framtidsinvesteringar

Enligt regeringsprogrammet genomför regeringen under valperioden som en engångsåtgärd ett program för framtidsinvesteringar, som ska främja målen i regeringsprogrammet och den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt. Inom ramen för programmet riktas högst 3 miljarder euro till engångsinvesteringar och till försök som har stor samhällslig betydelse. Eftersom åtgärderna är av engångskaraktär ökar de inte statens utgifter år 2023.

Regeringen har i anslutning till budgetpropositionen för 2020 och planen för de offentliga finanserna för 2020–2023 anvisat sammanlagt 1,4 miljarder euro till framtidsinvesteringar av engångsnatur, av vilka 0,75 miljarder euro avsätts för 2020. Betydande investeringar 2020 är 80 miljoner euro för anställning av lärare och handledare inom yrkesutbildningen, 60 miljoner euro för programmet för kvalitets- och jämlikhetsarbete i grundskolan, kompensationsersättningar samt stöd till Business Finland för företagsdriven FoU. År 2020 anvisas dessutom tilläggssatsningar på nästan 50 miljoner euro ur statens bostadsfond.

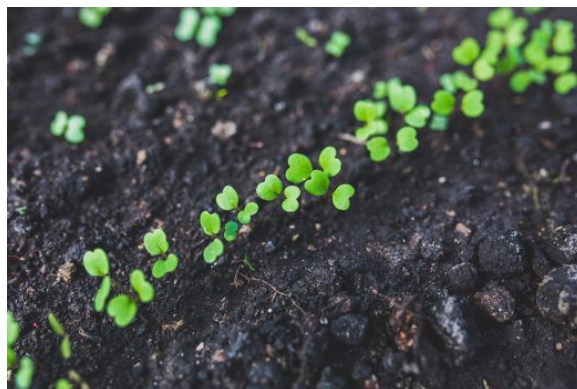
Enligt regeringsprogrammet finansieras åtgärderna i huvudsak med kapitalinkomster så att programmet inte leder till ökat underskott i budgetekonomin eller ökad skuldsättning för staten. Däremot påverkar framtidsinvesteringarna negativt på det strukturella saldoto i nationalräkenskaperna. I budgetpropositionen för 2020 ingår 726 miljoner euro

kapitalinkomster för finansiering av framtidsinvesteringar.

I tabell 5 presenteras anslagsökningarna för framtidsinvesteringar uppdelade på de strategiska helheterna i regeringsprogrammet. För resten av programmet för framtidsinvesteringar, motsvarande cirka 1,7 miljarder euro, har det i planen för de offentliga finanserna 2020–2023 gjorts en ramreservering åren 2021 och 2022. Beslut om verkställandet av programmet fattas vid budgetförhandlingarna hösten 2020, som en del av granskningen av satsningsåtgärderna och utgiftsökningarna enligt regeringsprogrammet.

Tabell 5. Framtidsinvesteringarna indelade i regeringsprogrammets strategiska helheter enligt planen för de offentliga finanserna för åren 2020–2023, mn euroa

	2020	2021	2022
Ett klimatneutralt Finland som tryggar den biologiska mångfalden	119,7	134,7	18,0
Finland – större än sin storlek i världen	14,4	10,3	0,0
Den trygga rättstaten Finland	24,3	9,8	3,0
Ett livskraftigt Finland	327,1	96,5	1,1
Ett Finland där förtroende och en jämlik arbetsmarknad råder	24,5	21,6	7,2
Ett rättvist, jämlikt och inkluderande Finland	35,1	36,4	26,0
Kunskapens, utbildningens och innovationernas Finland	205,4	130,0	120,0
Sammanlagt	750,4	439,3	175,3

5 Budgetpropositionen för 2020

Statens inkomster och utgifter granskas i avsnitt 4 och 5 i allmänna motiveringen och i detaljmotiveringen till statsbudgeten (<http://budjetti.vm.fi/indox/indexse.jsp>). Inkomstposterna behandlas enligt avdelning och de uppskattade anslagen enligt förvaltningsområde.

5.1 Inkomster, utgifter, underskott och skuld

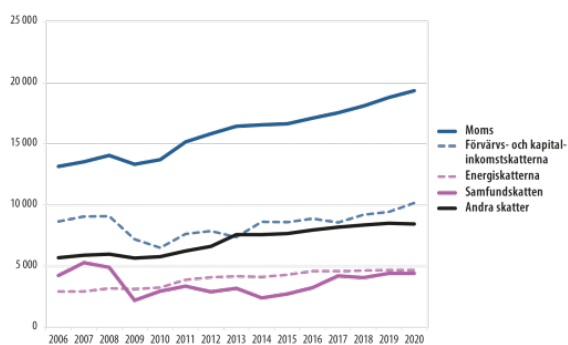
Inkomster

År 2020 uppskattas inkomsterna inom den statliga budgetekonomin (utan nettoupplåning) till cirka 55,6 miljarder euro, varav skatteinkomsterna utgör cirka 86 procent, det vill säga 47 miljarder euro. Skatteintäkterna beräknas öka med 2,7 procent år 2020 jämfört med budgeten för 2019.

I figur 4 granskas enbart skatteinkomsternas utveckling 2006–2020. I och med att den högkonjunktur som började 2016 avstannar avtar också skatteinkomstökningen. Av-

kastningen av de olika skatteslagen har dock utvecklats mycket olika. Mervärdesskatten utgör statens största enskilda inkomstkälla. Dess avkastning avgörs i hög grad av utvecklingen inom den privata konsumtionen, och avkastningen har uppvisat en jämförelsevis stabil ökning under de senaste åren.

Avkastningen av samfundsskatten är beroende av företagens resultatutveckling och kraftiga konjunkturväxlingar är karakteristiska för den. På lång sikt har avkastningen av samfundsskatten minskat delvis därför att samfundsskattesatsen har sänkts på grund av skattekonkurrens, eftersom målet har varit att säkerställa att Finland förblir ett konkurrenskraftigt investeringsobjekt. Avkastningen av energiskatten utvecklas relativt måttfullt trots den skärpta beskattningen. Den långsamma ökningen av energiskatteutfallet förklaras av den måttliga utvecklingen av skattebaserna, exempelvis bränsle- och elkonsumtionen.

Figur 4. Statens skatteinkomstutveckling per skatteart 2006–2020, mn euro

Utgifter

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 57,6 miljarder euro, vilket är cirka 2,1 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2019.

Med beaktande av höjningen av prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen ökar anslagen med 2,5 procent jämfört med den ordinarie budgeten för 2019. Det som höjer utgiftsnivån är i synnerhet de permanenta utgiftsökningar och tidsbundna framtidsinvesteringar som följer av regeringsprogrammet för statsminister Rinnes regering. Även vissa automatiska faktorer, exempelvis ökningen av statens åldersrelaterade utgifter, indexförhöjningar som görs till fullt belopp samt compensationerna till kommunerna för konsekvenserna av ändringar i beskattningsgrunderna, syns som en utgiftsökning jämfört med 2019. Det goda sysselsättningsläget sänker emellertid ytterligare utgifterna för utkomstskyddet.

På grund av den nya prognosen för räntenivån är utgifterna för räntan på statsskulden betydligt lägre 2020 jämfört med det budgeterade beloppet för 2019.

På vilket sätt anslagen, det vill säga de statliga utgifterna, anvisas till olika användningsändamål beror på politiska beslut, ekonomiska strukturer och konjunkturer. År 2020 anvisas den mest betydande delen av anslagen i budgetpropositionen till social trygghet (20 %). De totala utgifterna för social trygghet minskar med ungefär en procent år 2020, trots att pensionsutgifterna ökar jämfört med föregående år. Detta beror på att både de arbetslöshetsrelaterade utgifterna och statens andel av utgifterna till följd av sjukförsäkringslagen minskar 2020. Figur 5 visar tilldelningen av statens anslag 2020 i enlighet med regeringens proposition.

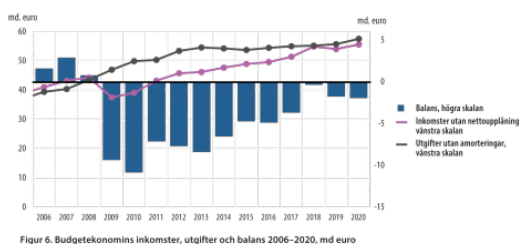
En del av de inkomster som ingår i statsbudgeten kommer från Europeiska unionen, men samtidigt betalar finska staten också avgifter till EU. På statsfinansiell nivå uppskattas att Finland 2020 kommer att betala cirka 2,3 miljarder euro till EU:s budget och till Europeiska utvecklingsfonden. Finlands betalningar ökar med 130 miljoner euro jämfört med budgeten för 2019. Från EU:s budget beräknas inflyta inkomster på cirka 1,2 miljarder euro, vilket är cirka 25 miljoner euro mer än vad som beräknas inflyta 2019. Förhållandet mellan EU-inkomster och utgifter i statsfinanserna åskådliggörs i tabell 6. De viktigaste målen för kommissionens budgetförslag för 2020 är att främja den europeiska ekonomins konkurrenskraft, öka solidariteten och höja säkerheten inom EU-området och i länder utanför EU. Förhandlingarna om EU:s fleråriga finansieringsram (för 2021–2027) fortsätter under Finlands ordförandeskap och bör vara avslutade före utgången av 2019. Utgångspunkten är att Storbritannien deltar i finansieringen av unionsbudgeten efter sitt utträde ur unionen, till utgången av 2020 och även därefter, eftersom åtaganden som hänförs till innevarande finansieringsperiod (2014–2020) realiseras först under följande period (2021–2027).

Tabell 6. Sammandrag av betalningarna mellan staten och EU 2018–2020, mn euro

Utgifterna inom statsfinanserna	Bokslut 2018	Budgeten 2019	Budget förslag 2020
Budgetekonomin			
Momsavgiften	292	301	316
BNi-avgiften	1 425	1 619	1 743
Finansiering av rabatten till Förenade kungariket	123	149	147
EU-AVGIFTER SAMMANLAGT	1 839	2 069	2 206
Europeiska utvecklingsfonden	68	74	68
Sammanlagt	1 907	2 143	2 274
Inkomster inom statsfinanserna	Bokslut 2018	Budgeten 2019	Budget förslag 2020
Budgetekonomin			
Jordbruksstöd	525	537	537
Landsbygdsutveckling	346	340	370
Strukturpolitiskt stöd	189	200	190
Uppbördsprovision för tullar m.m.	35	37	38
Övriga inkomster	41	41	45
Fondekonomi			
Interventionsfonden	0	0	0
Gärdsbrukets utvecklingsfond	0	0	0
Sammanlagt	1 136	1 154	1 180
Tullar samt jordbruks- och sockeravgifter som tagits ut för EU	173	184	189

Underskott

Budgetpropositionen för 2020 uppvisar ett underskott på cirka 2,0 miljarder euro, vilket kommer att finansieras genom ökad skuldsättning. Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna uppskattas underskottet i statsfinanserna 2020 vara cirka 1,2 procent i relation till bruttonationalprodukten. Statens budgetekonomi har uppvisat ett underskott sedan 2009. Situationen åskådliggörs i figur 6.

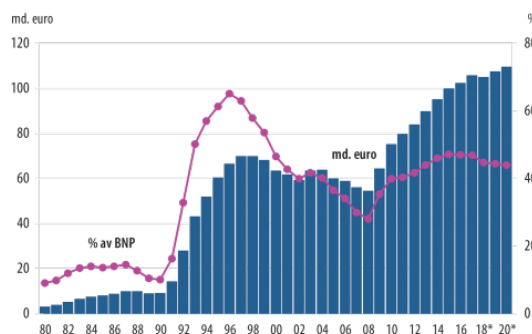

Figur 6. Budgetekonomins inkomster, utgifter och balans 2006–2020, md euro

Skuld

Statsskulden, inklusive skulden i fondekonomi, beräknas vara cirka 109 miljarder euro i slutet av 2020, vilket är cirka 44 procent i re-

lation till bruttonationalprodukten. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas till cirka 870 miljarder euro, vilket är ca 300 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2019. Av figur 7 framgår att statsskulden i relation till bruttonationalprodukten har minskat, trots att skuldbeloppet i euro har fortsatt att öka.

Figur 7. Statsskulden 1980–2020

5.2 Plock ur skatte- och anslagsbesluten i budgetpropositionen för 2020

ÄNDRINGAR I SKATTEGRUNDERNA

Ett mål för den skattepolitik som statsminister Rinnes regering för är att säkerställa finansieringsunderlaget för välfärdssamhället i den digitala världsekonomin som utvecklas i snabbt. Ett starkt skatteunderlag möjliggör låga skattesatser och en rättvis beskattning, vilket främjar företagsverksamhet, sysselsättning, tillväxt och välfärd. Inom beskattningen försöker man finna sådana lösningar som ur ett ekonomiskt perspektiv mest effektivt främjar regeringens klimatmål, som snabbar upp utvecklingen bort från fossila bränslen och som samtidigt uppfyller kraven på social rättvisa.

I enlighet med regeringsprogrammet skärps beskattningen huvudsakligen inom området för punktbeskattningen. Syftet är att finansiera de permanenta utgiftsökningar som följer av regeringsprogrammet och samtidigt styra konsumtionen i en mera miljövänlig och hälsofrämjande riktning. Hälsan ska främjas genom höjningar av punktskatterna på tobak, alkohol och läskedrycker under regeringsperioden. Låg- och medelinkomsttagare kompenseras för de skärpta konsumtionsskatterna genom att inkomstbeskattningen lindras.

I enlighet med regeringsprogrammet ska beskattningen av drivmedel skärpas 2020, vilket enligt beräkningarna ökar skatteintäkterna med totalt 250 miljoner euro per år. För att främja hälsan skärps också beskattningen av tobak (+50 miljoner euro) och läskedrycker (+25 miljoner euro). Genom en indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster minskar statens skatteintäkter med 275 miljoner euro per år. Syftet med indexjusteringen är att beskattningen inte ska stramas åt som en följd av skattesystemets progressivitet och ökningen av den allmänna inkomstnivån. Dessutom lindrar regeringen måttfullt beskattningen av förvärvsinkomster för låg- och medelinkomsttagare. Strävan är att på så sätt kompensera för konsekvenserna av att de indirekta skatterna skärps. Inkomstskatteunderlaget stärks genom en begränsning av hushållsavdraget och en minskning av rätten att dra av räntorna på bostadslån. Giltighetstiden för den solidaritetsskatt som ursprungligen infördes som tidsbunden förlängs.

DEN ALLMÄNNA OFFENTLIGA FÖRVALTNINGEN

För åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028 föreslås 1,5 miljoner euro 2020. Målet för åtgärdsprogrammet är att göra offentliga byggnader sundare och att effektivisera vården, behandlingen och rehabiliteringen av alla som lider av dåligt inomhusklimat.

För stöd för partiverksamheten föreslås cirka 36 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 6 miljoner euro jämfört med 2019.

I löneanslagen för ministrar, statssekreterare och specialmedarbetare föreslås ett tillägg på sammanlagt 5 miljoner euro jämfört med 2019. Ökningen föranleds av att antalet ministrar, statssekreterare och specialmedarbetare har ökat, arvodesgrunderna har justerats och de sparbeslut som gällde arvoden till den föregående regeringens ministrar har upphävts.

UTRIKESFÖRVALTNINGEN

För utrikesförvaltningen föreslås ett tillägg på 1 miljon euro för utvidgning av beskickningsnätverket.

För internationellt utvecklingssamarbete fö-

reslås sammanlagt 1,0 miljard euro. Anslagen för utvecklingssamarbete 2020 uppskattas vara cirka 0,41 procent i relation till bruttonationalinkomsten.

För fredsmedling föreslås ett anslag på 2,5 miljoner euro 2020.

FÖRSVARET

I försvarsmaktens anslag föreslås ett tillägg på sammanlagt 5,5 miljoner euro för ökning av antalet anställda och antalet uppgifter samt för den nya verksamhetsmodellen för den frivilliga försvarsutbildningen.

Eftersom Hornet-jaktplanens kapacitet ersätts fullt ut föranleder detta utgifter redan under beredningsskedet innan upphandlingsbeslutet fattas, för vilket föreslås ett anslag på 10 miljoner euro 2020. Under momentet för anskaffning av försvarsmateriel föreslås ett anslag på 765 miljoner euro, inklusive ett anslag för finansiering av projektet Flottilj 2020.

För utgifter för den militära krishanteringen föreslås anslag på sammanlagt 113 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 3 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2019. För civil krishantering föreslås ett anslag på 16,6 miljoner euro.

DEN ALLMÄNNA ORDNINGEN OCH SÄKERHETEN

För polisväsendet föreslås anslag på sammanlagt 816 miljoner euro. Med anslagen inleds en höjning av antalet årsverken för poliser så att den i regeringsprogrammet målsatta nivån på 7 500 årsverken uppnås senast 2023.

I syfte att upprätthålla rättskedjans hand-

lingsförmåga och säkerställa att straffansvaret realiserar anvisas sammanlagt 5,2 miljoner euro ytterligare finansiering till åklagarväsendet, domstolarna, rättshjälpen och Brottsförhållningsmyndigheten. För koncentrerad mottagandet av bevis till tingsrätterna föreslås ett engångstillägg på 2 miljoner euro.

För Gränsbevakningsväsendet föreslås sammanlagt 268 miljoner euro. Det i regeringsprogrammet inskrivna målet om att trygga kapaciteten inom gränssäkerheten och antalet gränsbevakare har i budgetpropositionen beaktats så att Gränsbevakningsväsendets omkostnadsanslag ökas med 1,3 miljoner euro 2020. Till Gränsbevakningsväsendet föreslås ett tilläggsanslag bland annat med anledning av EU:s gränssäkerhetskrav, för att trafiken över de yttre gränserna har ökat på Rovaniemi flygplats samt för utgifter för den europeiska gräns- och kustbevakningens permanenta kår. Det föreslås ett engångstillägg på 15 miljoner euro för investeringar i reparationer av Gränsbevakningsväsendets farkoster.

Den årliga flyktingkvoten höjs i enlighet med regeringsprogrammet med 100 personer till 850 personer. Med anledning av detta föreslås en höjning av anslagen med sammanlagt 0,9 miljoner euro 2020. Dessutom föreslås en anslagsökning på 2,3 miljoner euro för effektivare och snabbare integration. För att säkerställa resurserna för beslutsfattande speciellt i fråga om arbetskraftsinvandring föreslås ett anslag på 10 miljoner euro. Det föreslås ett anslag på 3 miljoner euro för att avhjälpa situationen med asylansökningar som hopat sig.

OMRÅDEN SOM GÄLLER NÄRINGS- LIVET

För att öka användningen av lönesubvention i företag föreslås ett tillägg på 10 miljoner euro för den offentliga arbetskraftsservicen. Lönesubventionen utvecklas och användningen av den utökas i samarbete med arbetsmarknadens organisationer på ett sådant sätt att man inte äventyrar kollektivavtalsenligt arbete eller snedvrider konkurrensen.

För att främja integrationen och sysselsättningen av invandrare föreslås anslag på sammanlagt 12,6 miljoner euro. Med anslaget ska bland annat utvidgas verksamheten vid kommunernas multiprofessionella integrations- och kompetenscenter samt handlednings- och rådgivningstjänsterna för invandrare.

För Business Finland föreslås en bevilningsfullmakt till ett belopp av 328 miljoner euro för utveckling av forskning, utbildning och innovation. Dessutom föreslås ett anslag på 88 miljoner euro för Business Finlands bidrag, inklusive 55 miljoner euro för stöd till företagsdriven forskning, utveckling och innovation.

För projekt för hållbar tillväxt och livskraft i regionerna, avtalsbaserat samarbete och regionutveckling föreslås 20 miljoner euro. För fortsatt regionalt transportstöd föreslås ett anslag på 6 miljoner euro.

Inom ramen för regeringens framtidsinvesteringar föreslås ett anslag på 23 miljoner euro för tidsbundet investerings- och innovationsstöd för cirkulär ekonomi 2020.

Det föreslås att bevilningsfullmakten för energistöd höjs med 30 miljoner euro för investeringar i utfasning av stenkol. För införande av ett nationellt biogasprogram föreslås ett

anslag på 5 miljoner euro.

För transportnätet anvisas cirka 2,1 miljarder euro, inklusive 1,4 miljarder euro för bastrafikledshållningen. I anslaget till bastrafikledshållningen ingår en permanent höjning av finansieringen enligt regeringsprogrammet på 300 miljoner euro, som ska borge för att det eftersatta underhållet inte längre ökar och att det nuvarande eftersatta underhållet kan åtgärdas. För utvecklingsprojekt anvisas inemot 500 miljoner euro. Ett nytt projekt som inleds är elektrifieringen av Hangö–Hyvinge-banan. Dessutom inleds planeringen av djupfarleden till Ajos i Kemi och av förbättringen av bannavsnitten Tammerfors–Jyväskylä och Seinäjoki–Vasa. Dessutom görs en framtidsinvestering av engångsnatur på 12 miljoner euro för avveckling av farliga plankorsningar och 10 miljoner euro för att främja gång och cykling i statliga projekt och 14,5 miljoner euro som statsunderstöd till kommunerna för motsvarande projekt. För understöd till enskilda vägar anvisas 10 miljoner euro.

För upphandling och utveckling av trafik- och förbindelsefartygstjänster i skärgården föreslås en ökning på 1,25 miljoner euro som ska används för att reparera förbindelsefartygsbryggor. I enlighet med regeringsprogrammet anvisas till kollektivtrafiken en klimatbaserad nivåförhöjning på 20 miljoner euro.

Anslagen till jordbruks- och livsmedelsekonomin ökat med 33 miljoner euro jämfört med budgeten för 2019 till följd av bland annat föreslagna engångsökningar till anslagen till miljöersättningar och kompensationsersättningar. Dessutom föreslås en engångsöversättning på cirka 90 miljoner euro till Gårdsbrukets utvecklingsfond.

Till de största permanenta anslagsökningarna enligt regeringsprogrammet hör de föreslagna anslagen till klimatpolitiken inom markan-

vändningssektorn samt finansieringen av förbindelserna om ekologisk produktion.

MILJÖSKYDDET

I finansieringen av naturvård föreslås ett tillägg på sammanlagt 100 miljoner euro inom miljöministeriets och jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområden.

Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) fortsätter. Det startas ett handlingsprogram för att öka den biologiska mångfalden. Finansieringen av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter ökas i fråga om naturvårdsuppgifter.

För införandet av ett strategiskt program för främjande av cirkulär ekonomi samt för främjande av cirkulär ekonomi reserveras anslag på sammanlagt 2 miljoner euro inom miljöministeriets och arbets- och näringsministeriets omkostnader.

Verksamheten i den nationella klimatpanelen stärks genom en höjning av anslaget med 0,45 miljoner euro per år.

BOENDE OCH SAMHÄLLSTJÄNST

Av statens bostadsfonds medel används cirka 202 miljoner euro till betalning av understöd och räntestöd för bostäder.

Det föreslås att statens bostadsfond ska finansiera förortsprogrammet med 5 miljoner euro. För energiunderstöd till bostadsbolag föreslås ett anslag på 20 miljoner euro. För ombyggnad av statsunderstödda bostäder så att de är bättre lämpade för äldre föreslås ett anslag på 5 miljoner euro. I maximibeloppet av både rivningsbidrag och rivningsackord föreslås en höjning på 5 miljoner euro vilket ska användas för anpassning av ARA-bostadsbeståndet i utflyttningsområden.

Beloppet av understödet för vård av byggnadsarvet höjs till 1,7 miljoner euro.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

För utveckling av tjänsterna för barn och familjer och för en fortsättning av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster föreslås anslag på sammanlagt 10 miljoner euro 2020.

För att främja utredningen och förebyggandet av sexualbrott mot barn anvisas fortsatt stöd till införandet av en barnhusmodell (Lastenasiintalo). För en bedömning av inrättandet av stödcenter för sexualbrottsoffer föreslås ett anslag på 0,3 miljoner euro.

Som ett led i utvecklandet av hälsovårdssektorns forsknings- och innovationsverksamhet föreslås ett anslag på 5,2 miljoner euro för inledandet av verksamheten vid den nya tillståndsmyndighet som administrerar användningen av uppgifter inom social- och hälsovården.

Det nationella vaccinationsprogrammet utvecklas genom att utvidga möjligheten att få TBE-vaccination och HPV-vaccination även för pojkar. För utvidgningen anvisas 2,0 miljoner euro.

För regeringsprogrammets projekt för utveckling av social- och hälsovårdstjänsterna föreslås ett anslag på 97 miljoner euro. Syftet är att till exempel genom föregripande insatser förbättra tillgången till service. Utvecklingsprojekten riktas bland annat på att säkerställa tillgången till basservice, förbättra vården och omsorgen av äldre och bereda en nationell förvaltningsövergripande mentalvårdsstrategi och en barnstrategi.

För vård av mödrar med missbruksproblem föreslås ett anslag på 1,5 miljoner euro. För att utveckla vården i livets slutskede och den palliativa vården föreslås ett anslag på 2 miljoner euro.

REKREATIONS- OCH KULTUR- VERKSAMHET

För reformen av statsandelssystemet för scenkonst föreslås ett tillägg på 1 miljon euro. I enlighet med regeringsprogrammet föreslås det att understöden för kultur höjs med sammanlagt 5,1 miljoner euro. För en höjning av nivån på konstnärstipendierna föreslås 1,4 miljoner euro.

För renoveringen av Nationalteatern föreslås ett engångsanslag på 20 miljoner euro.

För främjande av idrott och elitidrott föreslås ett tillägg på 4,8 miljoner euro.

För utvidgning av programmet Skolan i rörelse till fler åldersklasser föreslås ett anslag på 5,8 miljoner euro och för byggande av idrottsanläggningar föreslås 1,3 miljoner euro.

För understödjande av ungdomsverkstäderna föreslås ett tillägg på 1,5 miljoner euro.

UTBILDNING

För finansieringen av priset per enhet för gymnasieutbildning föreslås ett tillägg på 18 miljoner euro, av vilket 7,5 miljoner är ett extra tillägg i enlighet med regeringsprogrammet.

För utveckling av kvaliteten och jämlikheten inom den grundläggande utbildningen och inom småbarnspedagogiken föreslås 60 miljoner euro respektive 25 miljoner euro. Ständigt lärande ska stödjas med ett anslag på 5 miljoner euro.

För att främja avgiftsfria hobbyer i anknytning till skoldagen föreslås ett anslag på 5 miljoner euro.

Reformen av den yrkesinriktade utbildningen förs vidare. För att öka och utveckla utbildningen av arbetsplatshandledare föreslås 2,5 miljoner euro. För stöd till yrkesutbildning för idrottare föreslås 0,5 miljoner euro.

För anställning av lärare och handledare inom yrkesutbildningen samt för stöd till undervisningen och handledningen föreslås ett anslag på 80 miljoner euro.

År 2020 ökas basfinansieringen av universitet med 40 miljoner euro och basfinansieringen av yrkeshögskolor med 20 miljoner euro.

Finland bereder sig på att stå som värd för superdatorn för det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem, EuroHPC. Finlands finansieringsandel 2019–2026 är maximalt sammanlagt 50 miljoner euro. Det föreslås att 20 miljoner euro av fullmakten för Finlands Akademi anvisas för detta ändamål.

I enlighet med regeringsprogrammen höjs försörjarförhöjningen till studiepenningen med 25 euro den 1 januari 2020, varefter den uppgår till 100 euro i månaden. Detta ökar utgifterna för studiepenning med 3 miljoner euro. Från och med den 1 augusti 2020 binds studiepenningens belopp till folkpensionsindex.

DEN SOCIALA TRYGGHETEN inkl. arbetspensionerna

För ett jämställdhets- och likalönsprogram föreslås ett anslag på 0,5 miljoner euro. Anslaget riktar till utarbetande av ett omfattande jämställdhetsprogram för samordning av åtgärder för att nå jämställdhet i samhället.

Från och med den 1 januari 2020 höjs barnbidragen för det fjärde och därpå följande barnen och ensamförsörjartillägget till barnbidraget med 10 euro. Underhållsstödet höjs med 7 euro. Sammanlagt 37 miljoner euro har reserverats för dessa reformer.

Folkpensionsanstaltens resurser stärks med ett tillägg på 32,8 miljoner euro.

För utkomstskydd för arbetslösa föreslås anslag på 2,2 miljarder euro, vilket är 135 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2019. Minskningen beror i huvudsak på att arbetslöshetsgraden har sjunkit. Finan-

sieringen av det lönesubventionerade arbetet med anslag för arbetslöshetsförmåner och sysselsättningsanslag fortsätter 2020. Sysselsättningen bland unga stöds. För programmet för arbetsförmåga för partiellt arbetsföra föreslås anslag på sammanlagt 10 miljoner euro. För ett program för utveckling av arbetslivet och arbetshälsan föreslås ett anslag på 1 miljoner euro.

De nedskärningar och skyldigheter som ingår i aktiveringsmodellen slopas och den nedre gränsen för tilläggsdagar med arbetslöshetsdagpenning höjs till 62 år. Dessa åtgärder förväntas minska statens utgifter med sammanlagt 9,3 miljoner euro.

Grundtryggheten (minimibeloppet på rehabiliteringspenningen, sjuk- och föräldrapenningen samt arbetslöshetsdagpenningen) höjs med 20 euro, vilket ökar statens utgifter med 40 miljoner euro.

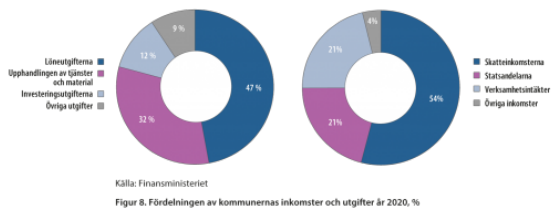
Pensionerna för dem som har liten pension höjs. Nettoeffekten på de offentliga finanserna är 183 miljoner euro. För att lindra jordbrukens betalningssvårigheter bibehålls den temporära sänkningen av dröjsmålsräntan på försäkringspremier som ska betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt även 2020.

5.3 Den kommunala ekonomin

Staten finansierar kommunernas verksamhet genom statsbidragssystemet med statsandelar och statsunderstöd. Staten kan inte påverka kommunernas utgifter direkt, utan de orsakas av dels de lagar som riksdagen stiftar, dels kommunernas egna beslut. Läget inom den kommunala ekonomin och effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin beskrivs närmare i kommuneekonomi-

programmet och i avsnitt 8 i den allmänna motiveringen till budgetpropositionen.

År 2020 beräknas kommunerna få 54 procent av sina inkomster som skatteinkomster, 21 procent som verksamhetsintäkter, 21 procent som statsandelar och 4 procent som andra inkomster. Av kommunernas utgifter beräknas 47 procent bestå av personaltjänster och material, 32 procent av köp av tjänster och material, 12 procent av investeringsutgifter och 9 procent av andra utgifter. Fördelningen av kommunernas inkomster och utgifter åskådliggörs i figur 8.

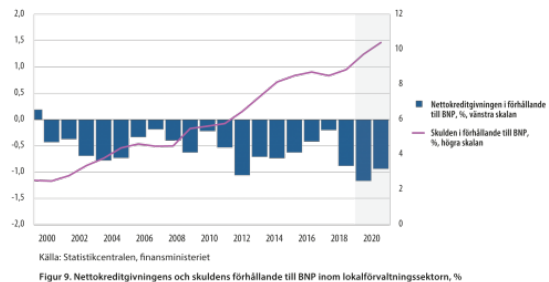

Enligt det mål för det strukturella saldoto inom den kommunala ekonomin som regeringen ställt upp får lokalförvaltningens nettoutlåning enligt nationalräkenskaperna vara högst -0,5 procent i förhållande till bruttonationalprodukten 2023.

Enligt finansministeriets uppdaterade prognos kommer underskottet inom lokalförvaltningen att vara 3,1 miljarder euro, det vill säga 1,2 procent i relation till bruttonationalprodukten 2023. För att målen för det strukturella saldoto ska nås krävs det därmed anpassningsåtgärder inom lokalförvaltningen med cirka 1,8 miljarder euro 2023. Detta belopp måste täckas med hjälp av kommunernas egna anpassningsåtgärder och statligt understödda produktivetsfrämjande åtgärder som ökar den ekonomiska tillväxten och därmed också skatteinkomsterna.

I figur 9 åskådliggörs det hur underskottet och skulden utvecklas. Mer uppgifter om det-

ta finns i avsnitt 2.3 i finansministeriets Ekonomiska översikt hösten 2019.

Statens åtgärder inverkar på kommunernas inkomster och utgifter. I nettobelopp räknat förstärker statens åtgärder kommunernas ekonomi med cirka 304 miljoner euro 2020. Statsandelarna ökar totalt med 286 miljoner euro jämfört med nivån 2019 genom att den nedskärning i statsandelarna som hänför sig till konkurrenskraftsavtalet. I anslutning till justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna höjs statsandelarna med sammanlagt 124 miljoner euro, och indexförhöjningen (2,4 %) ökar statsandelarna med cirka 198 miljoner euro. Förändringarna i invånarantal och beräkningsfaktorer ökar statsandelarna med något över 18 miljoner euro.

Som nya eller utvidgade uppgifter som beror på regeringsprogrammet föreslås utvidgning av den subjektiva rätten till småbarnspedagogik, minskning av gruppstorlekarna inom den småbarnspedagogiska verksamheten, stöd för mångfalden av familjer och livssituationer samt ändring av Vasa centralsjukhus till ett sjukhus med omfattande jour. Därtill verkställs de tidigare besluten om att höja den övre åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet från 21 till 25 år och att tidigare lägga undervisningen i A1-språket i grundskolan. Sammanlagt höjs statsbidragen till kommunerna med cirka 36 miljoner euro till följd av ökade uppgifter.

Andra betydande ändringar i statsunderstöden anknyter till reformen av social- och hälsovårdens servicestrukturer. För detta föreslås 90 miljoner euro 2020, vilket omfattar en bindande minimidimensionering (0,7) för omsorgspersonalen i enheter med heldygnsomsorg, tillräckliga resurser för hemvården och utveckling av närståendevården, en nationell mentalvårdsstrategi och säker tillgång till basservice.

Tilläggsåtgärder för utveckling av kvaliteten och jämlikheten inom den grundläggande

utbildningen och inom småbarnspedagogiken samt för anställning av lärare och handledare inom yrkesutbildningen har beaktats.

I anslutning till MBT-avtalen anvisas 15 miljoner euro till understöd för byggande av kommunalteknik och 30 miljoner euro för startbidrag.

De effekter som statens åtgärder har på kommunerna specificeras närmare i avsnitt 8.3 i allmänna motiveringen till budgetpropositionen och i kapitel 2.2 i kommunekonomiprogrammet.

6 Sammandrag

I denna publikation har man granskat budgetpropositionen för 2020.

Målet för den ekonomiska politik som statsminister Rinnes regering bedriver är att öka välfärden. Det innebär en ekologiskt och socialt hållbar ekonomisk tillväxt, en hög sysselsättning och en hållbar offentlig ekonomi. Regeringen har som mål att de offentliga finanserna i en normalsituation för den globala ekonomin ska vara i balans 2023. Till detta bidrar regeringens mål att höja sysselsättningsgraden till 75 procent.

I regeringsprogrammet för statsminister Rinnes regering drog man upp riktlinjer för att öka de bestående utgifterna i de offentliga finanserna med cirka 1,4 miljarder euro på 2023 års nivå jämfört med den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2019. De bestående utgiftsökningarna täcks i huvudsak genom diskretionära permanenta tilläggsinkomster och omfördelningar. Avsikten är att genom de beslut som gäller beskattningen främja också klimatmålen. Regeringen genomför under valperioden som en engångsåtgärd ett program för framtidsinvesteringar, som ska främja målen i regeringsprogrammet och den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt.

Enligt prognoserna dämpas den ekonomiska tillväxten till 1,0 procent 2020. Antalet sysselsatta antas öka och arbetslöshetsgraden sjunker. Den goda konjunkturen i den finländska ekonomin de senaste åren har förbättrat tillståndet för de offentliga finanserna. På grund av den åldrande befolkningen kommer det dock på lång sikt att finnas ett

betydande hållbarhetsunderskott, det vill säga en obalans mellan inkomster och utgifter i den offentliga ekonomin.

Budgetpropositionen för 2020 uppgår till 57,6 miljarder euro. Statens budgetekonomi beräknas uppvisa ett underskott på cirka 2,0 miljarder euro och statsskulden beräknas stiga till cirka 109 miljarder euro. Budgetpropositionen för 2020 omfattar tillägg i enlighet med regeringsprogrammet för bland annat höjning av de lägsta pensionerna, utveckling av social- och hälsovårdsservicen, småbarnspedagogiken, utbildningen och forskningen samt finansiering av naturvård. I enlighet med regeringsprogrammet skärps beskattningen av drivmedel 2020. I beskattningen av förvärvsinkomster görs en indexjustering och dessutom görs en måttlig sänkning av inkomstskatten för låg- och medelinkomsttagare för att kompensera höjningarna av de indirekta skatterna.

Budgetpropositionen för 2020 kommer också att uppdateras på tjänsten Tutki budjettia (www.tutkibudjettia.fi, på finska), där budgeten presenteras visuellt ur olika synvinklar.

7 Ytterligare information

Budgetavdelningen

Budgetchef Sami Yläoutinen,
tfn 02955 30320

Vikarierande biträdande budgetchef
Annika Klimenko,
tfn 02955 30180

FINANSMINISTERIET

Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 Statsrådet
Telefon 0295 16001

Budgetöversikt 2020. Översikt över budgetpropositionen, oktober 2019

Finansministeriets publikationer 2019:59
ISSN 1797-9714 (zine)
ISBN 978-952-367-041-9 (zine)

8 Läsanvisningar och utskriftsversion

Budgetöversikten publiceras som en HTML5-baserad Mobile Zine -webbpublikation som även kan läsas med mobilapparater. Denna digitala publikation kan läsas med alla terminaler oberoende av operativsystem eller skärmstorlek (datorer, pekplattor, mobiltelefoner och tv-mottagare med Internetanslutning). Innehållet anpassas automatiskt enligt skärmstorleken. Bilder och tabeller kan förstöras genom att klicka på dem.

Om du läser publikationen på en dator kan du enkelt flytta dig från en sida till en annan med piltangenterna, och med beröringsskärm genom att föra fingret på skärmen antingen till höger eller till vänster.

Respons

Berätta din åsikt om nätpublikationen.
Skicka dina hälsningar till adressen
julkaisutuotanto@vnk.fi